

2 стор.

7 грудня в Україні відзначили День місцевого самоврядування.

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО

12 сторінок

№49 (5153) П'ятниця, 11 грудня 2015 року

3 стор.

Олександр Похилій: "Сільським і селищним радам необхідно оперативно працювати над проектно-кошторисною документацією".

Життя з надією

Голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської РДА Олександр Похилій, заступник голови Тернопільської РДА Андрій Колісник, начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль, голова ТРО ТЧХ України Ольга Нижник, директор територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району Надія Бойко, Малоходачківський сільський голова Володимир Береза, директор Малоходачківської ЗОШ I-III ст. Олександр Гасілін, інспектор поліції Тетяна Пласконіс, завідувача ФАПом с. Малий Ходачків Олександра Яцишин, соціальні робітники і юні волонтери Червоного Хреста — малоходачківські школярі.

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

"Найважливіші ліки — це любов і турбота"
(Мати Тереза).

3 грудня — Міжнародний день людей з особливими потребами, проголошений Генеральною асамблеєю ООН у 1992 році. Його мета — дотримання прав людини, участь людей з фізичними вадами в житті суспільства, вирішення їхніх проблем. За даними Міністерства праці та соціальної політики, в Україні живуть близько 2,5 мільйона людей з особливими потребами. За останні два роки інвалідність отримали 2 тисячі учасників АТО.

Цього дня в рамках акції милосердя з метою моральної підтримки громадян з обмеженими фізичними можливостями голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської районної державної адміністрації Олександр Похилій, заступник голови Тернопільської РДА Андрій Колісник, голова Тернопільської

районної організації Товариства Червоного Хреста України Ольга Нижник, директор територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району Надія Бойко, начальник відділу освіти Тернопільської РДА Василь Цаль приділили увагу людям із особливими потребами, які мешкають у Малому Ходачкові. Разом із Малоходачківським сільським головою Володимиром Березою вони відвідали і звернулися з теплими словами до 11 людей з обмеженими можливостями. Аналогічні акції відбулися і в інших населених пунктах Тернопільського району.

Учні Малоходачківської загальноосвітньої школи I-III ступенів Галина Бомок, Олена Кузюк, Анастасія Паласюк, Олена Хоптяна, Ірина та Юлія Вовчакі, Світлана Водяна, Юлія Гардіяш, Тетяна Лозінська, Христина Слабаш, Неоніла Цимбал, Христина Ціх у маніжках Червоного Хреста роздали пакунки з м'якими засобами та постільною білизною. Школярі завітали в гості до Степана Хомищака, Надії Мандзюк, Анастасії Івасенко, Ганни Корабель, Василя Студенного, Мирослави Смакоус, Володимира Пелешука, Марії Балабан, Михайла Демидаса, Іванни Балабан та

воїна АТО Ігоря Войцехівського.

— Люди з обмеженими фізичними можливостями часто бувають виключені з повноцінного життя громади, — каже голова Тернопільської районної організації Товариства Червоного Хреста України Ольга Нижник. — Від цього потерпає суспільство, адже втрата такого вагомego потенціалу суттєво збіднює людство. Саме тому Товариство Червоного Хреста спільно з місцевою владою, соціальними службами регулярно проводить у Тернопільському районі заходи, спрямовані на інтеграцію в соціум людей з обмеженими фізичними можливостями, покращення умов їхнього життя. На обслуговуванні патронажної служби Тернопільського району перебувають 29 людей з особливими потребами та 51 учасник бойових дій. Переїматися буденними проблемами одиниць і важкохворих необхідно завжди. Потрібно пам'ятати про людей з фізичними вадами, не забувати, що вони повноправні члени суспільства, які потребують уваги, догляду й опіки.

У відділенні територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району на

обліку перебувають 284 людини з особливими потребами, яким надають кваліфіковану матеріальну, медичну, психологічну та соціальну допомогу. Про незахищені верстви населення в Малому Ходачкові спільно з завідувачою Малоходачківським ФАПом Олександром Яцишин піклуються соціальні робітники Галина Ілік та Галина Абраменко, на обслуговуванні яких перебувають 28 осіб. Вони регулярно відвідують самотніх і важкохворих, надають необхідну допомогу, медикаменти.

Директор Малоходачківської ЗОШ I-III ступенів, депутат Тернопільської районної ради Олександр Гасілін розповів, що в школі діє волонтерський загін "Зернятка добра", який чотири роки тому започаткували педагогічні організатори Олександра Стібель і Жанна Басюк. До складу загону входять 15 школярів. Щороку малоходачківські учні проводять соляний ярмарок, на якому продають власноруч виготовлену випічку. На виручені кошти купують до Різдва та Великодня продуктові кошики, які розносять людям із особливими потребами.

Продовження на 2 стор.

www.trrada.te.ua - веб-сторінка Тернопільської районної ради

12 стор.

Юні волейболісти з Великих Бірок — чемпіони Тернопільського району.

8 стор.

В селі Ігровиця освятили пам'ятник Героям Небесної Сотні.

46027 м. Тернопіль, вул. С. Будного, 4а
тел/факс: +38 (0352) 25 44 35, 25 37 59, 25 67 44, 47 60 10
e-mail: office@lanclaas.com.ua www.lanclaas.com.ua

ТЕХНІКА ● СЕРВІС ● ЗАПЧАСТИНИ

Наша сторінка

www.facebook.com/PodilskeSlovo

• 7 грудня — День місцевого самоврядування

• На поверхах влади

Під час урочистостей з нагоди Дня місцевого самоврядування в Тернопільській обласній філармонії (зліва направо): депутат Тернопільської районної ради, завідувач сектору Державного земельного кадастру управління Держгеокадастру в Тернопільському районі Микола Михальчишин, голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, керуючий справами Тернопільської районної ради Богдан Ящик, начальник юридичного відділу Тернопільської районної ради Юрій Михайлюк, головний спеціаліст організаційного відділу Тернопільської районної ради Юрій Данніков.

Громади в умовах децентралізації

Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ.
Фото автора.

4 грудня ц. р. в Тернопільській обласній філармонії відбулися урочистості, присвячені Дню місцевого самоврядування, який з 2000 року в Україні щорічно відзначають 7 грудня. В заході взяли участь представники рад усіх рівнів Тернопільської області. Тернопільський район представляли голова Тернопільської районної ради Андрій Галайко, голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилий, депутати, працівники виконавчого апарату Тернопільської районної ради.

Майбутнє України неможливе без розвитку місцевого самоврядування, адже це необхідна передумова демократизації суспільного життя, децентралізації управління, наближення влади до її джерела — народу та становлення громадянського суспільства.

В Тернопільській області місце самоврядування представлено 17 районними, 4 місцевими радами міст обласного значення, 10 міськими радами міст районного значення, 8 сільськими, 526 сільськими та 26 радами об'єднаних територіальних громад.

Американський історик і політолог Клінтон Россітер говорить: "Немає щастя без свободи, свободи без самоврядування, самоврядування — без конституційності, конституційності — без моралі, й жодного з цих великих благ — без сталості й ладу". Робота працівників місцевого самоврядування надзвичайно відповідальна, адже доводиться працювати в час упровадження реформ і війни на сході України. Розширення повноважень об'єднаних територіальних громад, процеси децентралізації влади передбачають нові обов'язки і збільшують рівень відповідальності. Україна вибрала європейський вектор розвитку, невід'ємною складовою якого є децентралізація влади, ефективне місцеве самоуправління та заможна самоврядна громада. Цей вибір повинен стати персональною відповідальністю кожного громадянина України, кожного депутата місцевої ради, сільського, селищного, міського голови.

Голова Тернопільської обласної ради п'ятого скликання Василь Хомінець нагородив кращих працівників місцевого самоврядування державними та обласними відзнаками. За високий професіоналізм, багаторічну сумлінну працю та з нагоди Дня місцевого самоврядування відзнаки отримали депутат Тернопільської районної

ради, завідувач сектору Державного земельного кадастру управління Держгеокадастру в Тернопільському районі Микола Михальчишин і заступник керуючого справами виконавчого апарату Тернопільської районної ради Петро Болещук.

Представників органів місцевого самоврядування привітали голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна та заступник Тернопільського міського голови Леонід Бицюра.

— Органи місцевого самоврядування — основа держави, — переконаний голова Тернопільської ОДА Степан Барна. — Політика в Україні спрямована на децентралізацію — розширення повноважень органів місцевого самоврядування, фінансове підкріплення їхньої роботи. В проекті державного бюджету на 2016 рік передбачено мільярд гривень на реалізацію соціальних програм 159 об'єднаних територіальних громад. Незалежно від партійної приналежності, всі ми — велика команда, яка покликана творити позитивний імідж Тернопільщини.

На завершення учасників урочистостей чекала яскрава концертна програма, підготована студентами та викладачами Тернопільського обласного державного музичного училища імені Соломії Крушельницької.

• Гуманітарна місія

Віктор Овчарук — голова Тернопільської обласної ради

Ірина ЮРКО.

8 грудня відбулася перша сесія Тернопільської обласної ради VI скликання. Голова Тернопільської обласної виборчої комісії Галина Щигельська відкрила першу сесію обласної ради. У порядку денному було 15 питань, головні з яких — обрання голови Тернопільської обласної ради та заступників.

Ведення пленарного засідання тимчасова президія доручила депутату Любомиру Білику від Блоку Петра Порошенка "Солідарність". Кандидатами на посаду голови Тернопільської обласної ради було запропоновано Олега Сиротюка від ВО "Свобода" та Віктора Овчарука з Блоку Петра Порошенка "Солідарність". Вибори голови відбувалися за звичним регламентом: представлення кандидатів, створення лічильної комісії, підготовка бюлетенів, таємне голосування, підрахунок та, врешті, оголошення результатів. За підсумками голосування 44 із 64 депутатів Тернопільської обласної ради підтримали Віктора Овчарука, 17 — Олега Сиротюка. У графі "не підтримую жодного кандидата" позначки поставили троє депутатів. Відтак Віктора Овчарука обрано головою Тернопільської обласної ради шостого скликання.

Віктор Вікторович зачитав коаліційну угоду між п'ятьма фракціями — Блок Петра Порошенка "Солідарність", ВО "Батьківщина", Радикальна партія Олега Ляшка, Об'єднання "Самопоміч", партія "Громадянська позиція". Три інші політичні сили "Свобода", "Народний контроль" та "УКРОП" у коаліцію не ввійшли.

На посаду першого заступника голови Тернопільської обласної ради було запропоновано кандидатуру Василя Деревляного від ВО "Батьківщина", на посаду заступника — Любомира Крупю з Об'єднання "Самопоміч". Після обговорення кандидатур депутати в таємному режимі проголосували. Участь у волевиявленні щодо першого заступника взяли 51 депутат, 43 підтримали Василя Де-

ревляного. Щодо заступника 48 депутатів проголосували за Любомира Крупю, троє — не підтримали жодного.

Позаяк розгляд кадрових питань затягнувся фактично до вечора, депутати перенесли формування постійних депутатських комісій на наступне пленарне засідання, яке призначили на 10.00 год. 11 грудня ц. р.

Довідково

Віктор Вікторович Овчарук народився 15 липня 1974 року в селі Іване-Пусте Боршівського району. Батько працював учителем, мати — бухгалтером у колгоспі. Закінчив Чермеровецьке медичне училище (нині коледж), працював сільським фельдшером. У 2002 році закінчив Тернопільську медичну академію (нині університет). Працював акушер-гінекологом у Кам'янець-Подільському пологовому будинку, згодом у Тернопільській міській лікарні № 2. Від 2008 року — у департаменті охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації на посадах начальника відділу організаційно-методичної та кадрової роботи, заступника директора. У серпні 2015 р. голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна призначив Віктора Овчарука заступником голови Тернопільської облдержадміністрації.

Антоніна Репак (3 роки) на святі у дитсадку в с. Чернелів-Руський у ролі Лисички.

Передплата-2016

Передплатна ціна на газету "Подільське слово" на 2016 рік

Для населення (індекс 61357):

на 6 місяців — 62,30 грн.;

на 12 місяців — 123,40 грн.

Для організацій (індекс 23491):

на 6 місяців — 74,30 грн.;

на 12 місяців — 147,40 грн.

Життя з надією

Продовження.
Початок на 1 стор.

— Робота загону активізувалася з початком війни на сході України, — зазначив Олександр Гасілін. — Торік провели солодкий ярмарок двічі — збирали кошти для дітей з окупованої Луганщини. Разом із учителями наші учні в рамках акції "Подарунок воїну АТО" виготовили з бісеру 920 оберегів у жовто-блакитних барвах, які передали на передову. На території школи влаштували зустріч із учасниками АТО Ігорем Войцехів-

ським, який захищав Донецький аеропорт, Володимиром Пиндусом, Юрієм Штикою. Крім цього, турбуємося про братів наших менших. Два роки тому, коли початок весни видався позимовому суворим, гудували лелек, виготовляли шпаківні.

У Малоходчаківській школі навчається школяр із особливими потребами — дев'ятикласник Павло Максимчук. Для хлопця проводять індивідуальне навчання, забезпечують безкоштовним харчуванням. Загалом в Україні проживає понад 151 тисяча дітей з фізичними

вадами. Про це повідомив уповноважений Президента України з прав людини Микола Кулеба. Більшість із них навчаються в інтернатах, на які держава витрачає щорічно 6 мільярдів гривень. "Система раннього виявлення та своєчасного надання допомоги дітям із вродженими вадами є недосконалою, — зазначив Микола Кулеба. — Необхідно працювати над створенням розгалуженої системи надання якісних послуг для дітей з особливими потребами та їх сімей в межах територіальної одиниці, де проживає дитина".

Олександр Похилий:

“Сільським і селищним радам необхідно оперативно працювати над проектно-кошторисною документацією”

Про зміни, які відбуваються у Тернопільському районі, та про перспективи ми спілкувалися із головою Тернопільської райдержадміністрації Олександром Похилим.

— Олександр Ігоровичу, розкажіть, будь ласка, чи залишається оптимістом після півроку роботи на посаді голови Тернопільської районної державної адміністрації?

— Уявлення про мої обов'язки в процесі їх виконання, звісно, змінилися. Робота складна і відповідальна. До дня мого призначення, вважав, що завдання голови РДА передусім у стратегічному розвитку Тернопільського району, в залученні інвестицій. Однак, на практиці виявилось, що велику частку зусиль доводиться спрямовувати на “господарку” — голова Тернопільської районної державної адміністрації фактично відповідає за все, що відбувається у районі. Але, зважаючи на результати за останні півроку, залишаюся оптимістом. Мій надійний тил — колектив райдержадміністрації, який сумлінно виконує свої обов'язки, щодня бачу бажання і натхнення у колег працювати на благо Тернопільського району, що теж певною мірою надихає залишатися оптимістом.

— У дем Вашого призначення голова Тернопільської облдержадміністрації Степан Барна оголосив чіткий план дій. На території Тернопільського району визначено ряд об'єктів, які планували завершити до кінця цього року завдяки фінансуванню з Державного фонду регіонального розвитку. Який стан справ зараз?

— Одна з умов для використання коштів з Державного фонду регіонального розвитку — затвердження Тернопільською обласною радою перспективного плану Тернопільщини. Як бачимо, дотепер цього не сталося. Через зміни у законодавстві гроші все ж надійшли у Тернопільський район восени. Відтак їх освоєння почалося на три місяці пізніше від запланованого терміну. Але, незважаючи на це, спільно з управлінням капітального будівництва Тернопільської облдержадміністрації роботи почали і до кінця цього року встигаємо завершити всі заплановані об'єкти. 10% вартості кожного проекту — гроші громади. Нагадаю, це — встановлення ліній електропередач на трьох масивах у Байківцях, проект наразі повністю завершений. Другий об'єкт — встановлення твердопаливного котла потужністю 950 кіловат в селищі Великі Бірки вартістю 857 тис. грн. (771 тис. грн. виділено з бюджету Державного фонду регіонального розвитку), в Тернопільській області подібних котлів наразі є три. Станом на зараз котел працює, опалює приміщення місцевого дитячого садка, Будинку творчості школяра, Великобірківську ЗОШ І-ІІІ ст.-гімназію

Голова Тернопільської райдержадміністрації Олександр Похилий у робочому кабінеті.

ім. С. Балея та приміщення селищної ради. Третій об'єкт — встановлення шатрового даху та добудова адмінбудівлі в Петриківському обласному комунальному геріатричному будинку. Загальна вартість цих робіт — 1 млн. 639 тис. грн. Сподіваюся, до свята Миколая роботи над цим об'єктом будуть завершені. Ще два тижні необхідно для завершення реконструкції приміщення дитячого садка в с. Ігровиця, яку розпочали завдяки співфінансуванню з бюджету Тернопільської районної ради — 122 тис. грн., 1 млн. 100 тис. грн. залучено з Державного фонду регіонального розвитку. Фасадні роботи у садочку в Ігровиці вже виконані, наразі ремонтники працюють над інтер'єром.

— А для року прийдешнього вже відомі подібні проекти?

— На завершених проектно-кошторисна документація 28 проектів в Тернопільському районі, визначених для виконання у 2016 році. Більшість з них стосуються енергозбереження. Враховуючи можливості Державного фонду регіонального розвитку, цього року ми могли втілити більше проектів, однак виготовлення документації та проведення експертизи вимагають тривалого часу і зусиль. Тому наголошую: сільським і селищним головам Тернопільського району зараз необхідно оперативно працювати над проектно-кошторисною документацією. Від цього залежить, скільки коштів зможемо залучити з Державного фонду регіонального розвитку в 2016 році.

— У Верховній Раді зараз готують законопроект щодо державного бюджету України на 2016 рік. Чи відомо Вам, які фінансові перспективи чекають Тернопільський район?

— Дві об'єднані громади Тернопільського району з центрами в селах Байківці і Великі Гаї в 2016-му році напруму працюватимуть із

державним бюджетом. Це бюджетотворюючі села, які у попередні роки значною мірою наповнювали бюджет Тернопільського району. Ті села, що не об'єдналися, в 2016 році працюватимуть у звичайному режимі. За попередніми підрахунками, прийдешній рік буде нелегкий. Але сподіваюся, що спільно з фіскальною службою, і співпраці з підприємцями, спільно з Тернопільською районною радою знайдемо вихід із проблемних ситуацій.

— Олександр Ігоровичу, де, все-таки, бачите резерв для наповнення бюджету Тернопільського району?

— Відділ економіки Тернопільської райдержадміністрації наразі працює над розробкою інвестиційної карти Тернопільського району. Останнім часом часто зустрічаємося із представниками дипломатичних служб держав світу. Пошук інвесторів відбуватиметься і на сайтах іноземних посольств. Є багато підприємців, які бажають працювати на території Тернопільського району. Інший аспект наповнення бюджету — зекономлені гроші. Багато уваги в наступному році спрямуємо на енергозбереження у тих закладах, де оплачуємо комунальні послуги за рахунок бюджету Тернопільського району, — школи, садки, адміністративні будівлі, лікарняні заклади.

— Яким бачите майбутнє добровільно об'єднаних територіальних громад Тернопільського району?

— Добровільне об'єднання територіальних громад — це, безперечно, позитивне явище у Тернопільському районі. Байківці і Великі Гаї беруть участь в історичному процесі. За подібним принципом розвиваються багато прогресивних європейських держав. Відтепер Байківці і Великі Гаї матимуть повноваження міст обласного значення. Об'єднані гро-

мади безпосередньо працюватимуть з державним бюджетом, будуть заохочені в порядку податкової системи — відповідна нормативно-грошова оцінка землі, надходження від акцизу, 60% податку від фізичних осіб. Об'єднана громада визначатиме, що робити із комерційним потенціалом землі. Тобто, їй нічого не нав'язуватиме, громада самостійно шукатиме інвесторів, використовуватиме потенціал для розвитку, так створюватимуться передумови для здорової конкуренції. Втім, зараз керівникам об'єднаних громад насправді найтяжче, адже вони першопрохідці в реформі місцевого самоврядування України. Законодавча база ще не допрацьована, що створює ряд складних проблем. З позицій Тернопільської районної державної адміністрації у співпраці з районною радою намагатимемося максимально сприяти новоствореним громадам. Прикладом успішного розвитку цих громад зможемо показати іншим селам Тернопільського району, що, власне, означає децентралізація влади і, разом з тим, розвіємо міфи довкола цього питання.

— Які зараз головні проблеми Тернопільського району? З чим найчастіше до Вас звертаються мешканці краю?

— Часто жителі Тернопільського району звертаються у зв'язку із оформленням субсидій. Намагаємося подавати розширені роз'яснення щодо правильного заповнення документів та процедури отримання субсидій усно в управлінні соціального захисту населення Тернопільської райдержадміністрації і на сторінках газети “Подільське слово”. Також часто в Тернопільській РДА звертаються через земельні спори. Багато звернень останнім часом отримуємо від учасників АТО. З допомогою аграріїв і підприємців Тернопільського району оперативно реагуємо на запити волонтерів щодо збору допомоги на схід України.

— 1 грудня ц. р. офіційно запрацював новий склад Тернопільської районної ради. Якою буде співпраця?

— Впевнений, люди, які увійшли до Тернопільської районної ради VII скликання, мають бажання наполегливо і порядно працювати. Голову Тернопільської районної ради Андрія Галайку знаю з хоршого боку, Андрій Васильович зарекомендував себе здібним керівником на посаді начальника відділу культури Тернопільської райдержадміністрації, його поважають, колеги дослухаються до його думки. Впевнений, у Андрія Васильовича благородні наміри стосовно розвитку Тернопільського району. Порозуміння із Тернопільською районною радою VII скликання у нас є.

— Дякую за розмову, Олександр Ігоровичу.

Розмовляла Ірина ЮРКО.

Передплачуйте газету “Подільське слово” в електронній версії

Відтепер читачі газети “Подільське слово” можуть оформити передплату нашої видання в електронній версії.

Для цього необхідно надіслати на електронну адресу редакції: podilske_slovo@ukr.net інформацію про себе (прізвище, ім'я, по батькові або назва організації чи підприємства, контактний телефон, вказати електронну адресу для направлення рахунку на оплату вартості передплати електронної версії газети). За допомогою мобільного телефону, комп'ютера чи планшета читайте газету в будь-який зручний для Вас час і в будь-якому місці.

Ціна на електронну версію газети “Подільське слово” для населення: на 6 місяців — 31,15 грн.; на 12 місяців — 61,70 грн. Для організації: на 6 місяців — 37,15 грн.; на 12 місяців — 73,70 грн.

• Вітаємо!

Вітаємо з днем народження депутата Великолибичецької сільської ради Андрія Романовича КУЗЬМУ.

Хай літа не спадають листом,
Хай квітнуть і плодоносять,
Як сади навесні — щедрим цвітом
І врожаєм рясним — під осінь.
Хай приносять у дім достаток,
В душу — радість, для серця — спокій,
Дай Вам, Боже, на землі ще багато
Світлих днів і щасливих років.

3 повагою — колектив Великолибичецької сільської ради, депутатський корпус, виконком.

Щиро вітаємо з днем народження вчительки Надію Петрівну БУРМАКУ.

Хай Вас мрія окриляє,
Радість душу звеселяє,
Хай достаток буде в домі,
Серце хай не знає втоми.
Весело життя вирує,
Щастя, успіхи дарує
І оточує любов'ю.
Миру, злагоди, здоров'я!

3 повагою — батьки, учні другого і шостого класів Ігровицької ЗОШ І-ІІ ст.

Управління соціального захисту населення Тернопільської районної державної адміністрації оголошує конкурс на заміщення вакантної посади провідного спеціаліста сектору прийому громадян відділу грошових виплат і компенсацій.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають такі документи: заяву про участь у конкурсі; особову картку (форма П-2 ДС) з відповідними даними; копію паспорта громадянина України; копію ідентифікаційного номеру; копію документації про освіту; декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2014 рік; попередження про спеціальні обмеження щодо прийняття на державну службу; згоду на збір та обробку персональних даних.

Вимоги до учасників конкурсу: володіння державною мовою, повна вища економічна освіта, володіння ПК, стаж роботи не менше 2-х років.

Довідки за телефоном: 53-25-99. Документи приймаються впродовж місяця з дня опублікування оголошення.

• Право

“16 днів проти гендерного насильства”

Марія ЛУЦИШИН, старший інспектор поліції Тернопільського районного відділення поліції ТВП ГУНП України в Тернопільській області, капітан поліції.

З 25 листопада до 10 грудня в Україні проходить всесвітня акція “16 днів проти гендерного насильства”. Основними завданнями акції є привертання уваги громадськості до актуальних для українського суспільства проблем подолання насильства в сім'ї, протидії торгівлі людьми та жорстокого поводження з дітьми,

гендерного насильства та забезпечення рівних прав жінок і чоловіків.

Дати початку та завершення кампанії вибрані не випадково. Вони створюють символічний ланцюжок, поєднуючи заходи проти насильства стосовно жінок та дії щодо захисту прав людини, підкреслюючи, що будь-які прояви насильства над людиною, незалежно від її статі, є порушенням прав людини.

Багато хто з жінок не вважає що до себе насильством той факт, що їх б'ють чоловіки. Прихована чи відкрита агресія одних

членів родини стосовно інших — явище настільки буденне, що розповіді про побиття дружини чоловіком чи дітей батьками нікого не здивують. Бажання домінувати над найближчими родичами виявляється настільки сильним, що людиною відкидаються всі поняття моралі та справедливості. Тим не менше, працівники поліції звертають увагу на те, що члени сім'ї, які вчинили насильство щодо своїх рідних, можуть понести адміністративну, цивільно-правову і навіть кримінальну відповідальність. Проблема домашнього насильства на-

буває дедалі більшою актуальністю. Так, з початку року за вчинення насильства у сім'ї працівниками Тернопільського районного відділення поліції притягнуто до адміністративної відповідальності 171 особу, з них 56 осіб — за повторне вчинення протягом року насильницьких дій.

Сьогодні кожен громадянин має сказати “Ні!” насильству в родині. Якщо ви все ж стали жертвою насильства, телефонуйте на номер 102 або в чергову частину Тернопільського районного відділення поліції за тел.: 43-61-00, або 43-61-09.

У Литву — побачити своїх

Продовження.
Початок у №42, 43, 44, 46,
48.

Ірина ЮРКО.
Фото автора.
Тернопіль — Вільнюс.

Литовців-волонтерів абсолютно не хвилює історична фіксація їхніх добрих справ. І це логічно. Втім, не зовсім етично з боку свідомих українців, які приймають допомогу, не звертати увагу на ці благородні жести.

“Настільний” голос Литви — Вероніка Повільонене

Головний феномен, який відбувся зі мною під час візиту в Вільнюс, це відчуття, наче жила тут раніше і знаю людей довкола. Це відчуття не зникає і навіть додатково підтверджується у нових знайомствах з литовцями.

Легендарна литовська співачка, володарка “Оскару з фольклору-2011” Вероніка Повільонене — своєрідний оберіг України в Литві. З нею мене познайомив сценарист і режисер з України, який понад 20 років живе в Литві, Олексій Матвеев. Саме Вероніка і Олексій минулого року організували у Вільнюсі масштабний проукраїнський концерт, який зголосилася підтримати навіть Президент Литви Даля Грибаускайте.

У нашій розмові Вероніка пригадала, як ще в молодості захопилася українським фольклором. “Чимало популярних народних українських пісень литовці використовують у щоденному побуті, — каже співачка. — Приміром, пісню літературного походження “Рева та стогне Дніпр широкий” у Литві знають як неофіційний гімн України, а народні “Розпрягайте, хлопці, коні”, “Ти ж мене підманула” часто виконують під час застілля, популярні також твори українського композитора Платона Майбороди, зокрема, “Пісня про ширник”, романс Михайла Ткача “Марічка”. Натомість в українському фольклорі віднайдені пісні, в яких згадується Литва. Цікаво, що російські народні пісні ніколи “не заходили” в побут литовців, на відміну від сучасної естради”.

Коли у Вероніки і Олексія зайшла мова підтримати Україну в складних умовах, засобом для цього, звісно ж, обрали мистецтво. Відтак, в листопаді минулоріч вирішили організувати масштабний концерт за участю литовських і українських виконавців. Всі атрибути підготували у короткі терміни — за півтора місяці. Після нього Даля Грибаускайте вирішила зробити ще один, під своїм патронатом. У доступі вже був найпрестижніший зал для виступів — національний музей “Палац великих князів литовських”. Гроші за оренду палацу, техніку не брали, безкоштовно ведучими працювали кращі литовські актори, за свій рахунок грали провідні музиканти, — все це щирий подарунок Україні від Литви.

— Цей захід навряд чи відбувся без харизми і авторитету в Литві Вероніки Повільонене, — каже співорганізатор концерту Олексій Матвеев. — Навіть знамениті музиканти дивувалися, як нам вдалося здобути можливість виступати у “Палаці великих князів литовських”, які ще самі не мали туди доступу”.

Дійство відбулося 14 грудня 2014 року. На окремому екрані трансливали відеоролики про Майдан, історію і мистецтво дружніх країн, які змонтував Олексій. В заході взяли участь військовий оркестр, гурт “Сестри Тельнюк” з трьома віолончелістами, кращі джазові музиканти Литви. Веліся прямі трансляції на “5 канали” в Україні та на ли-

Сценарист і режисер Олексій Матвеев та відома литовська співачка, володарка “Оскару з фольклору-2011” Вероніка Повільонене.

товському національному телебаченні. Карма добра від цього дійства розливалася на всіх. “Ми дуже здружилися з колективом сестер Тельнюк і плануємо вже скоро нову спільну литовсько-українську благодійну музичну акцію, можливо вже в Україні”, — зазначив Олексій Матвеев.

Того дня у Вільнюсі був і Дмитро Стус, якому чоловік Вероніки Відмантас передав копії листів його батька Василя. Справа в тому, що Відмантас був політичним в'язнем. У 25-річному віці він зробив прокламації про пакт Молотова-Ріббентропа з литовської енциклопедії, яка вийшла друком в Америці (йшлося про те, що цей документ у сучасних умовах має антирадянський характер). “В той час більшість народу боялася навіть вимовити ці два прізвиська, не те що якийсь коментувати пакт, — пригадує Вероніка. — За цю витівку Відмантаса схопили КГБісти, на рік запероторили до в'язниці. Згодом суд спрямував його до Мордовії, де і познайомився з Василем Стусом. Це було 42 роки тому. Відмантас розповідав про Василя, що більше ні в кого серед засуджених не бачив такої загартованої мужності і гордості. Як в'язнів, їх змушували ходити з руками за спиною, але високий і ставний Стус так гордо це робив, що навіть наглядати дещо побоювалися його”. Згодом Стус із Відмантасом ще довго перепишувалися у листах, передаючи між рядків зрозуміле лише двом.

За результатами концерту у Вільнюсі зібрано 18 тисяч євро благодійних внесків (були купюри по 200 і 500 євро), які спрямували на лікування воїнів із зони АТО. Гроші надходили через інтернет до 1 липня 2015 року. Інший зміст проекту в палітрі допомоги в Вільнюсі — зблизити людей культури Литви та України.

“Литва знайшла Україну, але Україна Литву поки що ні”

Ще один унікальний персонаж, з яким автор цих рядків познайомилася у Вільнюсі, і до цього лише побіжно про нього згадала, — режисер і сценарист з Павлограда на Дніпропетровщині Олексій Матвеев.

Олексій з дружиною-сценаристом Інгрідою у прицілі своєї камери фіксують цінні

історичні моменти, що стосуються життя і побуту українців та литовців. Приміром, нещодавно знайшли неподалік Вільнюса село Айрени, в яке 102 роки тому переїхали тридцятьо українських сімей. “Там, де вони жили раніше в Україні, Російська імперія розташувала військовий полігон, тому наказано переселятися, варіантів було небагато: у Сибір, Урал або в Литву, — розповів Олексій. — Зараз представників цих сімей майже не залишилося. Але познайомився там із землячкою, популярною місцевою солісткою, яка теж взяла участь в проукраїнському концерті в Вільнюсі торік 14 грудня”.

2012 року Олексій зняв фільм “Між Німаном і Дніпром”, дружина — автор сценарію цього кіно. Під час зйомок проїхали всі регіони України. У фільмі зосереджено три головні теми — литовці, які живуть в Україні; відомі українці, пов'язані з Литвою (приміром, Володимир Кличко, який тут жив, Олег Скрипка перший концерт за межами України провів саме у Вільнюсі, поет і перекладач Дмитро Чередниченко, який плідно співпрацює з литовцями, дев'ять років на посаді мера Івано-Франківська був Віктор Анушкевичус — литовського походження); третя тема — зв'язки українського і литовського народів в історичному і сучасному аспектах. Презентація фільму “Між Німаном і Дніпром” в Києві відбулася 18 листопада 2013 року. Нагадаємо, 21-го листопада почалися перші протестні акції Євромайдану. У Вільнюсі знімальна група поверталася в той самий час, коли туди летів робити найбільшу помилку Віктор Янукович.

У Литві Олексій Матвеев вже 20 років. “Коли у знайомстві з литовцями, задовго до сучасних подій, казав, що я з України, у співрозмовників одразу з'являлися інтерес і симпатія — такого феномену більше не зустрічав ніде, — розповідає Олексій. — Не впевнений, наскільки став своїм для литовців, принаймні своїм себе тут відчуваю. Через деякий час життя у Литві зі мною сталося диво: вперше побачив сон литовською мовою. Тоді відчув початок чогось нового. Український і литовський народи завжди знаходять один одного в екстремальних ситуаціях. Втім, цього разу якось прикро, що Литва знайшла Україну, але Україна Литву поки що ні”.

Далі буде.

У 2016 році Мінрегіон очікує ратифікації угоди з Європейським інвестиційним банком про виділення 400 млн. євро на розвиток інфраструктури України

Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України очікує у 2016 році ратифікації фінансової угоди з Європейським інвестиційним банком про виділення 400 млн євро для реалізації проекту “Програма розвитку муніципальної інфраструктури України”, яка була підписана у липні цього року.

Заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України з питань європейської інтеграції Роман Чуприненко.

Про це сказав заступник міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України з питань європейської інтеграції Роман Чуприненко під час брифінгу на тему “Рік реформ: підсумки співпраці з МФО”. За його словами, це дозволить покращити якість послуг для населення і модернізувати застаріле обладнання для постачання тепла та води, 80% якого зараз у незадовільному стані. “Ми продовжуємо співпрацювати з різноманітними інституціями ЄС та світовими організаціями з питань енергоефективності та енергозбереження, а також адаптуємо наше законодавство у цій сфері до вимог ЄС”, — зазначив він.

Завдяки успішному завершенню в червні цього року реконструкції комунальних підприємств в 14 містах-учасниках проекту “Розвиток міської інфраструктури” за рахунок коштів Світового банку у розмірі 140 млн доларів США, Мінрегіон розпочав з цим банком реалізацію ще двох нових проектів. Проект “Підвищення енергоефективності у секторі централізованого теплопостачання” на 382 млн доларів США та “Другий проект розвитку міської інфраструктури” на 350 млн. доларів США. В рамках цих проектів вже визначено декілька підприємств-учасників.

“Ці проекти дадуть нам змогу скоротити споживання електроенергії та забезпечити стабільність та надійність систем централізованого водопостачання та водовідведення, зменшити втрати води в мережах та покращити її якість”, — підкреслив заступник міністра.

На його думку, суттєвим досягненням міжнародного блоку Міністерства у цьому році стало повне виконання заходу, визначеного Програмою дій Уряду, щодо підписання 1 квітня 2015 року Угоди з Урядом Німеччини та банком KfW про залучення кредиту на суму 500 млн. Ці кошти підуть на реалізацію проектів транспорту, енергетики, теплопостачання, енергоефективності, водопостачання, водовідведення, соціальної інфраструктури, відновлення та будівництва житла. Це завдання Мінрегіон виконав з випередженням плану-графіку.

Також, з метою відновлення інфраструктури Донбасу та вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб, Міністерством було залучено кошти Європейського інвестиційного банку на проект “Надзвичайна кредитна програма для відновлення України” у розмірі 200 млн євро. Проект буде розповсюджено у Донецькій, Луганській, Харківській, Дніпропетровській та За-

порізькій областях. Цей проект планується завершити не пізніше кінця 2017 року.

Крім цього, за словами заступника міністра, в липні поточного року підписано фінансову угоду з Європейським інвестиційним банком про виділення 400 млн євро на реалізацію проекту “Програма розвитку муніципальної інфраструктури України”. Наразі планується її ратифікувати (законопроект та пакет документів надіслані до МЗС та вже направлені на розгляд Президенту України). Він буде охоплювати такі напрями, як теплопостачання, водопостачання, водовідведення, енергоефективність будівель, зовнішнє освітлення населених пунктів та поводження з побутовими відходами.

Роман Чуприненко також нагадав, що Мінрегіон визначено головним виконавцем 9 пунктів плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію Україна-ЄС, які виконано вчасно.

“У 2015 році цим планом заходів передбачено розробку законопроектів щодо запровадження нової форми організації транскордонного співробітництва, який розроблено та внесено до Верховної Ради України. Ми очікуємо, що він потрапить до порядку денного найближчих засідань та буде прийнятий у першому читанні”, — повідомив він.

За його словами, під час останнього візиту до Франції українська делегація з європейськими колегами обговорювали питання щодо надання допомоги у розробці важливих законопроектів для країни. “Наші європейські колеги пообіцяли надати Україні необхідну технічну та експертну допомогу у роботі над проектами законів “Про енергоефективність в Україні” та “Про енергоефективність у будівлях”, — повідомив він та додав, що досвід країн ЄС допоможе зробити це швидше й ефективніше.

“Ми вдячні міжнародній спільноті за постійний інтерес до подій в Україні, щирі підтримку, дружнє, добросусідське ставлення до проблем та викликів, з якими стикнулася наша країна у 2015 році. Наші потреби вивчають і невідкладно надають нам допомогу. Партнерська допомога України у важливий для нас час становлення нового національного суспільства важить надзвичайно багато, і ми це розуміємо”, — підсумував заступник міністра та додав, що Мінрегіон й надалі докладатиме зусиль для того, щоб залишатися надійним представником України у міжнародному просторі.

Шукач і хранитель народних скарбів

Надія ЗЮБРОВСЬКА,
директор меморіального музею Соломії Крушельницької с. Біла.

Петру Медведику цьогоріч виповнилося 90 років.

Багата і щедра талантами, хорошими людьми наша Тернопільщина. Одним із талановитих земляків був наш сучасник і земляк Петро Костьович Медведик. Цієї осені йому виповнилося 90 років, і наша громадськість відзначала 60-річчя його творчої діяльності.

Петро Медведик проявив себе як активний громадський діяч, літературознавець, фольклорист та етнограф, мистецтвознавець, бібліограф. Петро Костьович збирав і досліджував народні пісні, казки і легенди. Здійснив публікації сотень статей, нарисів, творчих портретів, досліджень і пошуків про діячів культури, науки, мистецтва. Збирав по крупинці, щоб не забулася багаторокова скарбниця народного таланту.

Його книги "Пісні Тернопільщини", "Народні пісні села Соломії Крушельницької", "Село Жабиня: весілля, народні звичаї та обряди", "Свшан-зілля: народні легенди та перекази Поділля", "Казки Західного Поділля" стали підручниками у

рав і друкував у пресі спогади про письменників, композиторів, акторів, співаків, художників в енциклопедіях, бібліографічних довідниках.

Був одним із організаторів музею Соломії Крушельницької в с. Біла, допомагав у створенні музеїв "Театральна Тернопільщина" в Копичинцях, музею академіка Кирила Студинського у Кип'ячці. За його допомогою були відкриті пам'ятники Лесі Українці (с. Бережці), Іванові Франкові (Тернопіль), Катерині Рубчаковій (Чортків). Був лауреатом Тернопільської обласної премії імені Володимира Гнатюка; лауреатом республіканської премії імені Павла Чубинського.

Вшановуючи пам'ять нашого славного земляка, пам'ятаємо, що його трудовий подвиг на ниві національного відродження гідний наслідування, а знайдені ним численні скарби народної мудрості навечно вписали його ім'я в історію української культури.

В Тернопільському обласному краєзнавчому музеї пройшли перші науково-краєзнавчі читання пам'яті Петра Медведика (до 90-річчя від дня народження), в меморіальному музеї Соломії Крушельницької – вечір пам'яті, в бібліотеці с. Біла експонувалась виставка "Збирач народних перлин".

• Великі українці

Отець Василь Собчук та учасники урочистостей, присвячених 150-річчю з дня народження предстоятеля Української греко-католицької церкви Митрополита Андрея Шептицького.

У Товстолюзі склали шану Владиці Андрею

Галина ЮРСА – ТРР
"Джерело".
Фото автора.

Наприкінці липня Україна відзначила 150-річний ювілей з дня народження предстоятеля Української греко-католицької церкви (УГКЦ) Митрополита Андрея Шептицького. У Львові на відкритті пам'ятника Владиці Президент України Петро Порошенко відзначив заслуги церковного діяча у справі становлення незалежності України.

Андрей Шептицький очолював УГКЦ з 1901 по 1944 роки. За цей час влада в Галичині змінювалася сім разів, та й саме існування церкви було під загрозою. Владика зумів не лише зберегти храми і віру, але і об'єднати навколо себе українців. Більше того, він сприяв всебічному розвитку регіону: відкривав школи і лікарні, надавав стипендії на навчання за кордоном, сприяв відкриттю заповідників і курортів, заснував Національний музей у Львові.

Дуже багато зробив Владика для єврейського населення Галичини. Під час Другої світової війни

він переховував дітей і цілі родини, що втекли з польських гетто. Звертався до Генріха Гімmlера і Папи Римського з протестом проти геноциду євреїв. Вже не раз розглядалося питання визнання митрополита "Праведником народів світу". Українська єврейська громада заслуги Шептицького визнала в 2008 році, оголосивши Владика Праведником.

Митрополит відомий тим, що всіляко закликав припинити міжнародний конфлікт українців і поляків, а також прагнув до об'єднання християнських конфесій. Численні заслуги митрополита Андрея Шептицького перед церквою послужили приводом для початку процедури його беатифікації (обряд зарахування померлого до лику блаженних в католицтві).

Молодь показала інсценізовані дійства з життя Андрея Шептицького, в яких взяли участь Андрій Вівчар, Наталя Васуч, Роман Висоцький, Андрій Дідик, Наталя Ференц, Інна Панькевич, Віталій Юсько, Лесья і Юлія Саламандри, Тетяна Кобилянська, Вікторія Тарнавська, Юлія та Наталя Гоцко, Юрій Собчук, Миколка та Оля Римарі.

Пісню "Батьки" виконали Оксана Ярема та Надія Собчук, а "Розкажу про Україну" — Наталя Васуч. Вірші про Митрополита Андрея Шептицького, про його перше причастя розповіли Юлія Гоцко та Вікторія Тарнавська. Учасники танцювальних колективів клубу села Товстолюг (мистецький керівник Надія Собчук) показали композиції "Батьківщина" та "Перлина України". Озвучення забезпечили Тарас Присташ та Павло Трофіменко.

Двогодинне дійство привернуло увагу багатьох людей з Товстолюга, Застінки, гостей з Тернополя, які прибули у недільний день до сільського клубу, щоб ще раз згадати великого українця з графського роду, який відкрісав від земних благ, зробивши для церкви та народу стільки, що цих добрих справ вистачило б на кілька людських життів.

Якщо втрачено право на пільги

Наталя ПЕРЕЙМБИДА,
начальник відділу персоналізованого обліку пільгових категорій населення управління соціального захисту населення Тернопільської РДА.

Відповідно до пунктів 1 та 5 Прикінцевих положень ЗУ "Про національну поліцію", з 07.11.2015 втратив чинність Закон України "Про міліцію".

Таким чином, особи, які мали право на пільги згідно із ЗУ "Про міліцію" (звільнені із служби за віком, хворобою або вислугою років працівники міліції, особи

начальницького складу податкової міліції, особи рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби; діти (до досягнення повноліття) працівників міліції, осіб начальницького складу податкової міліції, рядового і начальницького складу кримінально-виконавчої служби, загиблих або померлих у зв'язку з виконанням службових обов'язків, непрацездатні члени сімей, які перебували на їх утриманні) з 07.11.2015 втратили право на пільги.

Особи, які втратили право на пільги, можуть звернутися за призначенням житлової субсидії. Довідки за тел.: 53-25-90.

• Електронні сервіси

Апостиль

Запроваджено електронний сервіс з проставлення апостилу на документах, що видаються органами юстиції та судами, а також на документах, що оформляються нотаріусами України. Електронний апостиль — це штамп, який проставляють на документах, таким чином вони не потребують додаткової легалізації.

Тепер завірити документи можна, здавши їх з вівторка по суботу у відділ державної реєстрації актів цивільного стану. Заяву про проставлення апостилу може подати будь-яка особа за умови пред'явлення документа, що посвідчує особу, а також оригінал документа, на якому необхідно проставити апостиль, документ про оплату послуги з проставлення апости-

ля або документа, що підтверджує право на звільнення від оплати. Коштує ця послуга 51 гривень із фізичних осіб та 85 гривень із юридичних осіб. Працівниками відділу ДРАЦС скануються документи та надсилаються в Міністерство юстиції України, там їх розглядають, приймають рішення та повертають назад. Особа приходить у той відділ, в якому вона подавала документи, і вже отримує результат.

Оксана ДУМАНСЬКА,
начальник відділу державної реєстрації актів цивільного стану Тернопільського районного управління юстиції у Тернопільській області.

• Оголошення

Управління соціального захисту населення Тернопільської районної державної адміністрації оголошує конкурс на заміщення вакантної посади провідного спеціаліста сектору прийняття рішень відділу грошових виплат і компенсацій.

Особи, які бажають взяти участь у конкурсі, подають такі документи:

1. Заяву про участь у конкурсі;
  2. Особову картку (форма П-2 ДС) з відповідними додатками;
  3. Дві фотокартки розміром 4 x 6 см.;
  4. Копію паспорта громадянина України;
  5. Копію ідентифікаційного номеру;
  6. Копію документа про освіту;
  7. Декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2014 рік;
  8. Попередження про спеціальні обмеження щодо прийняття на державну службу;
  9. Згоду на збір та обробку персональних даних.
- Вимоги до учасників конкурсу: володіння державною мовою, повна вища економічна освіта, володіння ПК, стаж роботи не менше 2-ох років.

Байковецька сільська рада проводить громадське обговорення містобудівної документації "Детальний план території житлової забудови в с. Байківці (земельна ділянка Гордієнко С. А.)."

Громадське слухання відбудеться 12 січня 2016 р. о 16.00 год. у приміщенні Байковецької сільської ради за адресою: вул. С. Стрільців, 43, с. Байківці, Тернопільський р-н, Тернопільська обл. Додаткова інформація за телефоном: (0352) 29-62-44.

Байковецький сільський голова А. Р. КУЛИК.

У зв'язку з розробленням містобудівної документації "Генерального плану сіл Лозова та Курники" (далі — генплан), з метою врахування громадських інтересів, відповідно до рішення виконкому Лозівської сільської ради від 25.11.2015 р. № 25 "Про проведення громадського обговорення проекту генплану сіл Лозова та Курники та громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення генерального плану сіл Лозова та Курники", з 14.12.2015 р. по 13.01.2016 р. проводиться обговорення та розгляд проекту генплану сіл Лозова та Курники.

Мета розробки проекту генплану: визначення принципів напрямків та параметрів розвитку планувальної структури і забудови території села, важливих інженерних проблем із врахуванням вимог охорони навколишнього середовища. Це комплексний документ для здійснення стратегічної та оперативної діяльності сільської ради та виконавчого комітету у напрямку соціально-економічного розвитку, організації вулично-дорожнього руху, інженерного обладнання і благоустрою, охорони природи, а також визначення черговості освоєння території.

Замовник містобудівної документації: Лозівська сільська рада. Розробник містобудівної документації: ПП "Архітектурно-проектне бюро "АРКО".

Пропозиції подаються в Лозівську сільську раду у письмовому вигляді із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові, місця проживання, особистого підпису; від юридичних осіб — із зазначенням їх найменування, місцезнаходження, посади і особистим підписом керівника, печаткою. Пропозиції повинні містити обґрунтування з урахуванням вимог законодавства, будівельних норм, державних стандартів та правил.

Ознайомитися з графічними матеріалами можна в Лозівській сільській раді за адресою: с. Лозова, вул. Грушевського, 46.

Лозівський сільський голова В. М. ГУЛЬ.

Усміхніться

Астрологічний прогноз від Івана Круп'яка з 14 по 20 грудня

ОВЕН (БАРАН) (21.03 - 20.04)

Отримаєте підтримку і допомогу, про вас піклуватимуться навіть ті, від кого ви цього не очікуєте. З'явиться безліч зустрічей та поїздок. Доведеться зустрітися і познайомитися з великою кількістю людей. Тиждень сприятливий для змін у житті і на роботі.

ТЕЛЕЦЬ (ТУР) (21.04 - 20.05)

Перша половина тижня — час, коли потрібно подбати про власну безпеку. Будьте обережні, остерігайтеся ворогів, гніву недобрих людей, фінансових афер і всього, що може зіпсувати вам життя. Ближче до вихідних ситуація зміниться на краще, всі негаразди зникнуть.

БЛИЗНЮКИ (ДВІЙНЯТА) (21.05 - 21.06)

З початку тижня можете сміливо вирішувати те, що запланували зробити до Нового року. Можуть з'явитися думки, які не дадуть споккою і змушуватимуть до змін. Добре подумайте, перш ніж ризикувати. На вихідних не зловживайте алкоголем і не провокуйте близьких.

РАК (ЧИСТОВОД) (22.06 - 22.07)

З понеділка займіться собою. Вдалий час для відпочинку, фізичних вправ, масажів та інших способів почуватися краще. З'явиться багато невідкладних справ, які будуть корисними і цікавими.

ЛЕВ (ЗВІРОЦАР) (23.07 - 23.08)

На початку тижня можете опинитися в

центрі протистояння «друзі — кохана людина». Кожен буде претендувати на вашу увагу і не терпітиме конкуренції. Намагайтеся всім приділити увагу, адже це впливатиме на вашу роботу і відпочинок. Може забракувати часу для дозвілля.

ПАННА (ХЛІБОНОША) (24.08 - 23.09)

Тиждень розпочнеться не досить вдало. Відчуєте, що понеділок — справді важкий день. Важливі справи на цей день не плануйте. Середи теж не дасть дивідендів, зате вівторок і четвер будуть вдалими. Не переймайтеся інформацією, яку отримуєте в другій половині тижня.

ТЕРЕЗИ (КАНТАР) (24.09 - 23.10)

Можливо почуєте плітку про себе, яку придумують колеги або конкуренти. Однак не варто на цьому зосереджуватися, бо вона не призведе до негативних наслідків. Цей тиждень буде сприятливим для вирішення домашніх клопотів, а також для спілкування зі старшими.

СКОРПІОН (ЗЕМЛЕДУХ) (24.10 - 22.11)

З початку тижня з'явиться багато проблем, перш за все, фінансових. Потреби переважатимуть можливості. Проблемні питання вирішуються позитивно, без тривоги. Беріть участь у змаганнях, вам буде талановито.

СТРЕЛЕць (ЖОВНІР) (23.11 - 21.12)

Цей тиждень принесе вам багато несподіванок, особливо в коханні. Зможете зна-

йти компроміс із людьми, які важко йдуть на контакт. Не час для того, щоб комусь набридати. Тиждень сприятливий для проведення фінансових операцій і важливих покупок.

КОЗЕРІГ (ЦАПОК) (22.12 - 20.01)

Можливо, з початку тижня згадаєте про справи, які раніше не довели до кінця. Доведеться відповідати за те, що колись легко забули, відстоювати власну позицію. Однак серйозно ваша репутація не постраждає. Пильнуйте здоров'я.

ВОДОЛІЙ (ВОДОНОС) (21.01 - 19.02)

Справи, розпочаті в перші дні тижня, знайдуть підтримку і будуть гідно оцінені. Працюватимете на перспективу. Це вимагатиме затрат часу і сили. Очікуйте допомоги близьких. У вихідні чекайте сюрпризів — ваші друзі можуть вас здивувати.

РИБИ (20.02 - 20.03)

Обставини будуть несприятливими, можете опинитися в центрі конфліктних ситуацій як на роботі, так і з друзями чи сусідами. На вівторок, четвер і п'ятницю не плануйте вирішення важливих питань, навіть тих, які нещодавно були для вас ризикованими.

Бабуся з онукою два тижні грали в школу. І тільки наприкінці другого тижня бабуся дізналася, що робить замість неї домашнє завдання.

У кімнату вбігає бліда покоївка: — Мадам! Ваш чоловік лежить у залі на підлозі і не дихає, в руках у нього папірець, поруч лежить згорток.

— О, нарешті прибула норкова шуба, яку я замовляла.

Чоловік під час сварки кричить до дружини:

— Хто в домі хазяїн? — Я, — спокійно відповідає жінка. — А що?

— Ні, нічого. Так... просто запитав.

Зайшли два юристи в кафе зі своїми бутербродами, замовили каву і почали їсти. Підійшов офіціант і сказав, що свою їжу в кафе споживати не можна. Юристи переглянулися, помінялися бутербродами і продовжили трапезу.

У мене був гарний тиждень — за п'ять робочих днів хотілося звільнитися лише тричі.

У закордонних новинах: «Українці придумали автомобіль, який може проїхати по будь-яких болотах, лісах і полях. Що тільки українці не придумують, аби дорогу не будувати!»

Приходить п'яний чоловік додому вночі. Падає, все гримить, дзвенить. Вискакують заспані діти і дружина. Чоловік піднімає голову і каже: — Що, не спить без татка?

перший великий український журнал кросвордів!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 98552

КРАЇНСЬКІ КРОСВОРДИ

Grid with crossword clues and letters. Clues include: Священник-птиця, Парадні погони монарха, Східний фокусник, Давній житель України, Острів Пенелопі, Мета призначення, Стильні вальки, Нижня білизна, Гостра палиця, Під №39 у таблиці, Великий пінцет, Член якудзи, Оптична лінза, Співак Авраам, Проба на туберкульоз, Розділ тексту, Під, Країна в Тихому океані, Тиран, Гатка на болоті, Човен Геєрдала, Їжа зі зупою, Бренд побутової техніки, Магнітний сплав, Бізнес-леді, Велетень у міфах вікінгів, Антени комах, Брати біка за..., Говорить... думає інше, Косцюмний трикотаж, Пільовий бур'ян, Давня іспанська монета, 1/4 луї дора, Легковик, Помічник Еркюля Пуаро, Куртка лижника, Укол фехтвальника, Спортивний "вискачка", Головне місто Вірмен, Захисник племені, Оксантий на морі, Акробатичний трюк, ... Агасі, Том, друг Гека Фінна, Фінал опери, Смужка шкіри на черевку, Лісовий бик, Столиця "бацьки", Крофт від Джолі, Камінь надії у римлян, Вступна стаття до роману, Виступ на дніщі гліцера

ПОДІЛЬСЬКЕ СЛОВО Виходить з березня 1967 року. Засновник — Тернопільська районна рада

Головний редактор Ганна МАКУХ ... 528878 Редактори відділів: Ірина ЮРКО Андрій ОМЕЛЬНИЦЬКИЙ ... 528830 Відповідальний секретар Людмила ДЕЙНЕКА Бухгалтерія, довідки ... 528830

Позиція авторів може не збігатися з позицією редакції. За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати тексти. Рукописи не рецензуються і не повертаються. ® — політична реклама

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: м. Тернопіль, вул. Бродівська, 17. Розрахунковий рахунок 26003250972001 ТФ КБ Приватбанк міста Тернополя, МФО 338783, ідентифікаційний код 02475351. Реєстраційний номер ТР №186. Тираж 2730. Індекс 61357. Зам. № 399. Email: podilske_slovo@ukr.net Газета виходить у п'ятницю. Віддруковано: ТОВ «Поділля-Тер», м.Тернопіль, вул.Текстильна, 28, тел. (0352) 52-27-37. Email: a-print.com.ua

Відповіді на кросворд, вміщений у №48 від 4 грудня 2015 року.

Crossword grid with letters. Row 1: ГРОШ І Ш ХМІЗ К. Row 2: Р ЛЕГІТ А С І. Row 3: ЦІНОЮ Р А Й ОГУРТ. Row 4: М ПРИСМАК РВАЧ. Row 5: МОККО І ГУСИ К. Row 6: Е РАЗОМ Н АБРИС. Row 7: Ф АСО К ЯБІРУ О О. Row 8: Е ПУЗО А УЛУС Х. Row 9: С І БЛИСК Д ГАГА. Row 10: ОДРІ НУДЬГА Н. Row 11: З Н ГУМА О О СУМ. Row 12: АВІА П Й О Г Р Т А. Row 13: Д К СИГ І Г О Р Н. Row 14: У ЧУФА ЕКОНОМІСТ. Row 15: ХВИЛУ Е АЛАТАУ. Row 16: А РАЖ ФЕНОМЕН П. Row 17: Я НБА О ВАЛУА. Row 18: ПІКЕ О ХЕОПС ІНД. Row 19: У ФЕР І ЛЬОХ О. Row 20: ХОСЕ ХЕТЧБЕК ТАЛ. Row 21: Ч КРЕХ УЧИТЕЛЬ. Row 22: ІКТ СОЛЯРІЙ РАФ

• **Культура**

20-22 листопада ц. р. гурт "Легка Доріжка" будинку культури села Мишковичі Тернопільського району взяв участь у фестивалі "12-ті Дні Української культури" в місті Зелена гора та у "5-му перегляді пісні літургійної" в місті Стагвард Щецінський (Польща).

• **Спортивні новини**

Великобірківські волейболісти найсильніші

Олена ХОМ'ЯК,
учениця 11-А класу
НВК
"Великобірківська
ЗОШ I-III ст.-гімназія
ім. С. Балея".

Щорічно серед загальноосвітніх шкіл Тернопільського району проводяться спортивні змагання з різних видів спорту. Учні мають змогу показати свої вміння і витривалість.

6 листопада у Великобірківській ЗОШ I-III ступенів відбулися змагання серед дівчат. За звання чемпіона змагалися команди з Великих Гаїв, Мишкович та Великих Бірок. Спортсмени виклалися на повну силу, старалися вибороти перемогу для своєї школи. У запеклій боротьбі переможцями стали учениці НВК "Ве-

Команда дівчат (верхній ряд зліва направо): Анастасія Гончар, Вікторія Пащин, Анна Латин, Аліна Новаковська, Оксана Мороз, Мальвіна Чудик, Тетяна Гранат. Нижній ряд: Олександра Чешкіна, Мар'яна Саїк, Марія Савків, Юліта Соколова, Діана-Марія Баула. Крайній справа — вчитель фізичної культури НВК "Великобірківська ЗОШ I-III ст.-гімназія ім. С. Балея" Сергій Касіян.

Команда хлопців (зліва направо): Вадим Кульчицький, Володимир Стеценко, Роман П'ятківський, Юрій Гуйда, Михайло Копачівський, Олег Клачинський. Нижній ряд: Олександр Боечко, Ростислав Карпишин, Святослав Крамар. Крайній справа — вчитель фізичної культури НВК "Великобірківська ЗОШ I-III ст.-гімназія ім. С. Балея" Сергій Касіян.

ликобірківська ЗОШ I-III ступенів-гімназія імені Степана Балея", які продемонстрували командну гру.

Чемпіонами Тернопільського району стали Аліна Новаковська (капітан команди), Анна Латин, Оксана Мороз, Анастасія Гончар, Юліта Соколова, Ві-

кторія Пащин, Марія Савків, Мар'яна Саїк, Тетяна Гранат, Мальвіна Чудик, Діана-Марія Баула та Олександра Чешкіна. Через тиждень у стінах рідного спортивного залу чемпіонами Тернопільського району з волейболу стали хлопці НВК "Великобірківська ЗОШ I-III ступенів-гімназія імені Степана

Балея". До нашої школи завітали команди із ЗОШ Острова, Великих Гаїв, Почапинець, Мишкович. Хлопцям було нелегко, адже суперники були сильними. Однак вони здобули перемоги в усіх іграх. У чемпіонському складі команди були Олег Клачинський (капітан команди), Ростислав Карпишин, Вадим Кульчицький, Михайло Копачівський, Володимир Стеценко, Роман П'ятківський, Святослав Крамар, Юрій Гуйда, Олександр Боечко. Друге місце посіла Мишковицька ЗОШ I-III ст., бронза дісталась хлопцям Великобірківської ЗОШ I-III ст.

До перемоги школярів привів учитель фізичного виховання, керівник гуртка з волейболу Сергій Касіян. Таким чином, НВК "Великобірківська ЗОШ I-III ступенів-гімназія імені Степана Балея" стала чемпіоном у ХХ Спортивних іграх 2015 року з волейболу. 21 листопада збірна Тернопільського району з волейболу змагатиметься на обласних змаганнях у Бережанах.

Від усього серця вітаємо зі срібним весіллям **Юрія та Оксану ОМЕЛЬНИЦЬКИХ** із села Смиківці Тернопільського району. На Вашому шляху було безліч перешкод, але Ви успішно їх подолали, адже Вас супроводжували любов і взаєморозуміння.

Спинити час ніхто не в змозі,
Немов стріла, летять роки,
На Вашім сонячній порозі
З'явилося мудрих 25!
Хай щедро доля нагородить
Здоров'ям, щастям,
Миром і натхненням,
Щоб Ви прожили сотню літ
Під Божим благословенням!
**З любов'ю — батьки
Мирослав і Ганна, діти Андрій
та Ольга.**

• **Вітаємо!**

Педагогічний колектив Жовтневої ЗОШ I-II ступенів ім. Володимира Гарматія вітає з днем народження вчителя фізичної культури **Олега Аркадійовича ЛУБ'ЯНСЬКОГО**, вчителів іноземної мови **Галину Володимирівну ЖМУРКО** та **Ірину Романівну ГРОНСЬКУ**.

З днем народження вітаємо, щастя й радості бажаємо, Здоров'я Вам такого, як у дуба молодого, Щоб щасливо Вам жилося і задумане збулося, Щоб у роботі все горіло і в кишені шелестіло, Щоб здорові Ви були і сто років прожили.

Колектив територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Тернопільського району щиро вітає з ювілеєм соціального робітника селища Великі Бірки **Галину Михайлівну ДЖЕРДЖ**.

Хай радість Вам життя дарує,
Щоб посміхалися ви весь час,
Любов і злагода панують,
Достаток повниться щораз..
Щоб Ви добра мали багато,
А доля квітла, наче сад,
І щоб на Вас із неба падав
Лише щасливий зорепад!

Колектив Довжанківської ЗОШ I-III ст. щиро вітає з днем народження вчительки музики **Марію Богданівну ЧЕПИГУ** та вчительки англійської мови **Оксану Михайлівну КОВАЛИК**.

Хай квітнуть рясно літа Ваші,
Незгоди зникнуть вдалині,
Хай тепло приносять з вітрию лелеки,
Щастя і здоров'я на своїх крилі.
Хай і далі сонце щиро Вам сміється,
Хай доля встеляє стежечки добром,
Хай спокійно і радісно живеється,
Зіграйте довго всіх своїм теплом.

Колектив Смиковецької ЗОШ I-II ступенів вітає з днем народження вчителя зарубіжної літератури й основ християнської етики **Надію Євгенівну ЧУЙКО**.

Хай життя квітне, як калина в лузі,
Нехай будуть поруч ширі, вірні друзі,
Хай обминають болі і тривоги,
Хай стелиться довга життєва дорога.
Здоров'я міцного і щастя без краю,
Усього найкращого щиро бажаєм!

Колектив Шляхтинської ЗОШ I-II ступенів ім. О. Г. Барвінського вітає з днем народження і Днем ангела директора школи **Катерину Іванівну ЛЕВЧУК**, з днем народження вчительки математики **Богдана Михайловича ПРУСА**.

Хай радість Вам життя дарує,
Щоб посміхалися Ви весь час,
Любов і злагода панують,
Достаток повниться щораз.
Щоб Ви добра мали багато,
А доля квітла, наче сад,
І щоб на Вас із неба падав
Лише щасливий зорепад.

Педагогічний колектив Острівської ЗОШ I-III ступенів вітає з днем народження вчителя англійської мови **Мар'яну Володимирівну КИКИШ** і технічного працівника **Лесю Теодозіївну ДМИТРУСЬ**.

Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай усміхається життя
Та кращим буде майбуття.

Щиро і сердечно вітаємо з днем народження вихователя дитячого садка "Метелик" с. Байківці **Зоряну Романівну ГУМЕННУ**.

Хай Матір Божа Вас охороняє,
В душі панують мир і доброта,
Ісус Христос здоров'я посилає
На мної і благі літа!

З повагою — колективи дитячого садка "Метелик" с. Байківці, Байковецької сільської ради.

Колектив осередку «Просвіта» та працівники клубу с. Смиківці вітають з днем народження **Надію Євгенівну ЧУЙКО**.

Бажаємо щастя і достатку,
Ясного неба і тепла,
В житті — лиш згоди й порядку,
Щоб доля світлою була.
В роботі — успіхів, везіння,
У справах — вічного горіння.

Вітаємо з днем народження ендокринолога ТРТМО **Ірину Михайлівну СМІЛЬСЬКУ**, зубного техника ТРТМО **Степана Олеговича БЕРЕЗОВСЬКОГО**, молодшу медсестру ТРТМО **Галину Петрівну ЦУПЕР**, медичну сестру ТРТМО **Ганну Ігорівну ЗАЙЧУК**, водія ТРТМО **Богдана Богдановича ДЗЮБАКА**, завідувача господарства ТРТМО **Миколу Івановича ДОМШОГО**, завідувачу ФАПом с. Лучка **Любомиру Теодозіївну КОЗЛОВСЬКУ**, завідувачу ФАПом с. Острів **Ларису Зіновіївну ШТОГУН**.

Хай радість Вам життя дарує,
Щоб посміхалися Ви весь час,
Любов і злагода панують,
Достаток повниться щораз.
Щоб Ви добра мали багато,
А доля квітла, наче сад,
І щоб на Вас із неба падав
Лише щасливий зорепад.

З повагою — колектив Тернопільського районного територіального медичного об'єднання.

Педагогічний колектив Жовтневої ЗОШ I-II ступенів ім. Володимира Гарматія вітає з 65-річчям учителя-пенсіонера **Григорія Никифоровича КРАВЧУКА**.

Від щирого серця здоров'я бажаємо,
Вам зичимо в спокій довшо ще жити,
Ніколи в житті ні за чим не тужити,
Хай світлою буде життєва дорога,
Любов від людей, а ласка — від Бога.

Від щирого серця вітаємо з днем народження учасниці жіночого вокального ансамблю "Байківчанка" БК с. Байківці **Ольгу Михайлівну СТРУТИНСЬКУ**.

Бажаємо Вам, щоб надії збувались,
Щоб друзі хороші в житті зустрічались,
Щоб стіл був багатий і затишно в хаті,
Хай дні Ваші будуть веселі, як свято.

З повагою — колективи будинку культури с. Байківці, Байковецької сільської ради.

Щиро вітаємо з днем народження учасника зразкового фольклорно-етнографічного гурту "Чернелівські забави" БК с. Чернелів-Руський **Миколу БАБІЯ**.

Щастя, радості, добра,
Здоров'я, успіхів, тепла,
Благополуччя та достатку,
Щоб справи всі були в порядку.
Хай усміхається життя
Та кращим буде майбуття.

З повагою — дирекція БК с. Чернелів-Руський.